

جمهوری اسلامی ایران

مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان

بیست و یکم

شماره: ... ۹۰/ف/۴۹۱
تاریخ: ... ۱۳۹۱/۰۱/۲۲
پوست: ... صلوات

حضرت آیت الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بدینوسیله گزارش جلسه پانصد و هفتاد و نهم مجمع مشورتی فقهی شورای محترم نگهبان مورخ ۱۳۹۱/۰۱/۱۹ مشتمل بر رسیدگی به طرح یک فوریتی ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می گردد:

دستور: طرح یک فوریتی صلاحیت دادگستری جمهوری اسلامی ایران برای رسیدگی به دعاوی مدنی علیه دولت های خارجی.

ماده ۱، بند ب - خسارات ناشی از اقدام ... - فهرست اشخاص یا گروه های تروریستی

بررسی: نظر بعضی از اعضاء این بود که چه بسا از این مطلب نوعی انحصار راه قرار گرفتن در فهرست مذکور از راه وزارت اطلاعات استفاده می شود و نفی راه های دیگر از جمله راه اطلاعات سپاه مثلاً وجهی نداشته و این انحصار خلاف شرع می باشد. در مقابل نظر اکثر اعضاء این بود تنها وظیفه ای به عهده وزارت اطلاعات قرار داده شده است و مقتضای آن نفی راه های دیگر نمی باشد.

ماده ۴ - با توجه به اصل عمل متقابل، میزان در

بررسی: در مورد حکم به مشابهت تقویم خسارات مادی و معنوی و تنبیهی با احکام صادره از دادگاه خارجی در بین اعضاء جلسه سه نظر وجود داشت:

۱- اطلاق ماده مذکور از جهت شمول نسبت به مواردی که مقتضای حکم شرعی اخذ مقدری مغایر با مقدار مشخص شده در احکام صادره در دادگاه های خارجی (کم تر یا بیشتر) است خلاف شرع دانسته شد.

۲- اطلاق ماده در فرضی که مقدار حکم شده در حکم صادره در خارج، بیشتر از حکم شرعی باشد خلاف شرع می باشد به خلاف موردی که مقدار مذکور کم تر باشد زیرا در فرضی که مقدار حکم شده کم تر از مقدار ثابت در شرع باشد چه بسا بتوان گفت که اصل عمل متقابل اقتضای مصلحت اندیشی و حکم به اخذ مقدری کم تر یعنی مقدری مشابه مقدار صادره در احکام خارجی را دارد و به خاطر مصلحت اندیشی از مقدری از خسارت صرف نظر می شود لکن اصل عمل متقابل اقتضای این مسئله را ندارد که حکم به مقدری اکثر از مقدار ثابت در شرع گردد.

۳- با توجه به اصل عمل متقابل و در مقام مصلحت اندیشی مقدری مشابه مقدار معین شده در احکام صادره در دادگاه های خارجی اخذ می شود و این بدین معنا نیست که حکم شرعی در این موارد تغییر یابد و لذا خلاف شرع نمی باشد.

ماده ۸ - اموال متعلق به دولت یا مقامات یا

بررسی: نظر بعضی از اعضاء این بود که اطلاق ماده از جهت شمول نسبت به تجویز بر داشتن اموال شخصی افراد خلاف مثل دلیل «لاتزر و از ره وزر اخیری» می باشد و قاعده الزام نیز در مورد اموال دولتی جاری بوده و در مورد اموال شخصی جاری نمی شود و لذا با این قاعده نیز نمی توان مشکل را رفع نمود.

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که از باب اصل عمل متقابل و قاعده الزام، برداشتن اموال شخصی نیز مانعی ندارد.

سید حسن طاهری خرم آبادی

رئیس مجمع مشورتی فقهی شورای نگهبان